

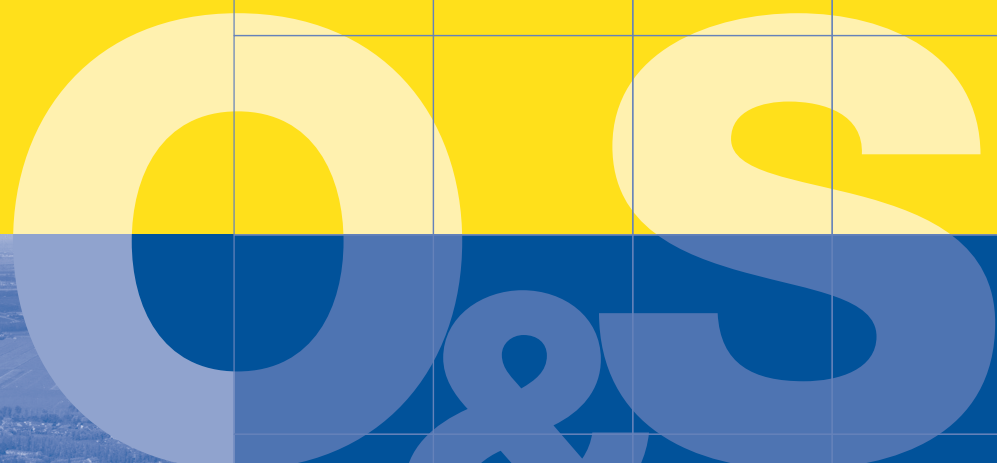

gemeente

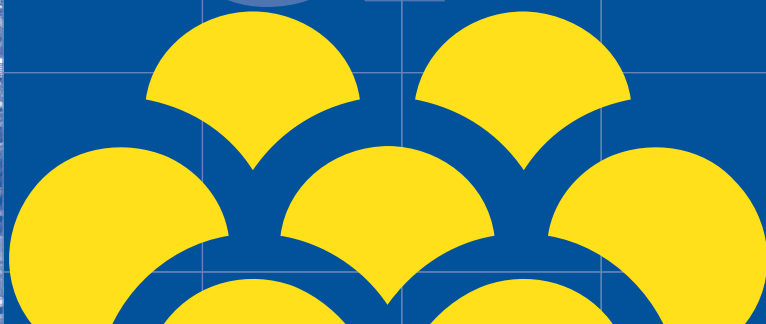
Zoetermeer

OMNIBUSENQUETE 2009

Deelrapport: STADSNATUUR

Onderzoek & Statistiek

Omnibussenquête 2009

deelrapport stadsnatuur

januari 2010

Opdrachtgever:
Ruimte/stadsbeheer

Peter Verheggen

Uitvoering:
Hoofdafdeling Bestuur,
afdeling FB, Onderzoek & Statistiek
Enquêteorganisatie
Analyse en verslaglegging

Janny Luggens
Annemiek van Soest

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	5
1 ONDERZOEKSVERANTWOORDING	7
1.1 inleiding	7
1.2 doelstelling	7
1.3 respons	7
2 ONDERZOEKSRESULTATEN	9
2.1 ervaren stadsnatuur in de eigen buurt	9
2.2 gewaardeerde diversiteit van stadsnatuur	10
2.3 ervaren stadsnatuur en gewaardeerde diversiteit, naar buurt	10
2.4 bereidheid om de eigen woonomgeving 'groen' in te richten	11
2.5 waardering voor en bijdrage geleverd aan de diversiteit, per buurt	12
BIJLAGE I BEVOLKING, STEEKPROEF EN RESPONS	15
BIJLAGE II BETROUWBAARHEID EN NAUWKEURIGHEID	17
BIJLAGE III VRAGENLIJST	19
BIJLAGE IV TELLINGEN EN TOELICHTINGEN	23
BIJLAGE V EXTRA KRUISTABELLEN	29
BIJLAGE VI BUURTINDELING GEMEENTE ZOETERMEER	33

SAMENVATTING

Ervaren stadsnatuur

Van de respondenten ervaart 76% stadsnatuur (een diversiteit aan spontaan planten- en dierenleven in de stad) in de eigen buurt. In Meerzicht west is dit percentage het hoogst (88%).

88% van de respondenten waardeert de grote diversiteit van de plant- en diersoorten. In het Stadscentrum is dit percentage het hoogst (97%).

Van alle respondenten heeft 58% de eigen woonomgeving (tuin/balkon en/of huis) groen ingericht om een bijdrage te leveren aan het bestaan van stadsnatuur in de gemeente Zoetermeer. 9% van alle respondenten zegt dit te *willen* doen in de toekomst. 12% zegt dit te *willen* doen maar heeft daarbij wel *advies* nodig. In De Leyens is het percentage respondenten dat de eigen woonomgeving al groen ingericht heeft het hoogst (68%).

Van de respondenten die hun woonomgeving niet groen willen inrichten (18%) geeft het merendeel als reden tegen het onderhoud op te zien. Ook de verwachte kosten zijn een veelgenoemd bezwaar. Verder is het ontbreken van een tuin/balkon of anderszins het ontbreken van ruimte een reden om de woonomgeving niet groen in te richten.

1 ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 inleiding

In september/oktober 2009 is in Zoetermeer de jaarlijkse omnibusenquête gehouden. In deze enquête worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. In 2009 is in opdracht van de afdeling Ruimte (Hoofdafdeling Stadsbeheer) een aantal vragen gesteld over stadsnatuur.

1.2 doelstelling

Doel van het onderzoek is uitspraken te kunnen doen over:

- of en hoe de stadsnatuur in Zoetermeer ervaren wordt;
- of men bereid is de eigen woonomgeving 'groen' in te richten.

1.3 respons

Voor de omnibusenquête 2009 zijn drie niet overlappende steekproeven getrokken van 2000 inwoners van Zoetermeer, die op 1 september 2009 18 jaar of ouder waren. Voor de personen in deze steekproeven geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (bejaardenoord, gevangenis, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes voorgelegd.

De respons op de enquête die de vragen over stadsnatuur bevat (bijlage III) bedraagt 1375 personen (68,8%).

Vragen met betrekking tot stadsnatuur zijn beantwoord door 1365 personen (68,3%).

De Zoetermeerse bevolking is redelijk evenwichtig in de respons vertegenwoordigd: in bijlage I worden kenmerken van de respons (geslacht, leeftijd) vergeleken met gegevens uit het bevolkingsbestand. In bijlage II wordt stilgestaan bij de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van dit onderzoek.

2 onderzoeksresultaten

2.1 ervaren stadsnatuur in de eigen buurt

Onder stadsnatuur wordt verstaan: het spontane planten- en dierenleven in de stad. Deze planten en dieren maken gebruik van de mogelijkheden die de stad biedt, zoals parken, groenstroken, tuinen, muren, daken en watergangen maar ook puinstortplaatsen, braakliggende terreinen, gazons en composthopen.

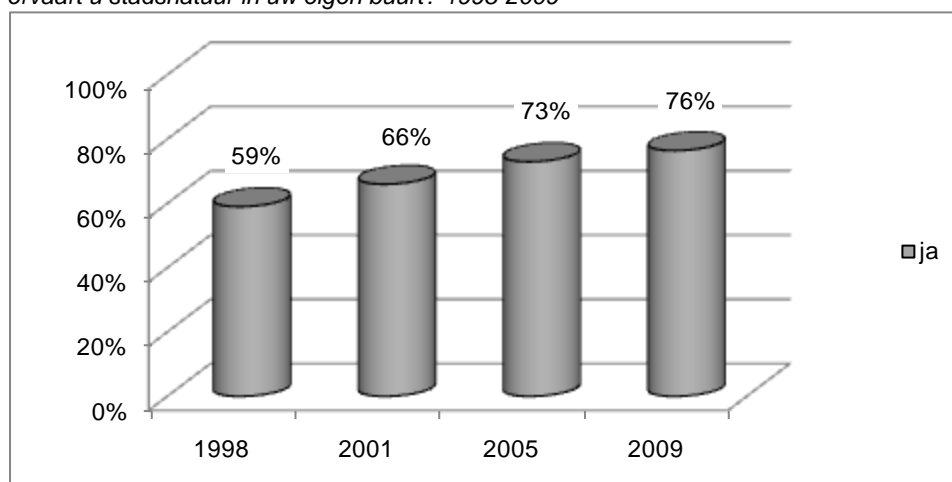
Van alle respondenten ervaart driekwart in één of andere vorm stadsnatuur in de eigen buurt (tabel 2.1).

tabel 2.1 *ervaart u stadsnatuur in uw eigen buurt?*

	aantal	procent
ja	1038	76,0
nee	320	23,4
niet ingevuld	7	,5
totaal	1365	100,0

Sinds 1997 is het percentage Zoetermeeders dat stadsnatuur ervaart in de eigen buurt toegenomen. Zie figuur 2.1.

figuur 2.1 *ervaart u stadsnatuur in uw eigen buurt? 1998-2009*

Of men stadsnatuur in de eigen buurt ervaart is natuurlijk ook afhankelijk van de buurt waarin men woont. De ervaring van stadsnatuur verschilt per wijk: Oosterheem en Meerzicht wijken het meest af van het gemiddelde, zie bijlage V, tabel 1.

2.2 gewaardeerde diversiteit van stadsnatuur

Van alle respondenten waardeert 88% een grote diversiteit aan wild levende plant- en diersoorten in de eigen buurt (tabel 2.2).

tabel 2.2 *waardeert u een grote diversiteit aan plant- en diersoorten in uw eigen buurt?*

	aantal	procent
ja	1207	88,4
nee	142	10,4
niet ingevuld	16	1,2
totaal	1365	100,0

Of men diversiteit van planten- en diersoorten in de eigen buurt waardeert is afhankelijk van de wijk waarin men woont. Oosterheem en Meerzicht wijken het meest af van het gemiddelde, zie bijlage V, tabel 2.

2.3 ervaren stadsnatuur en gewaardeerde diversiteit, naar buurt

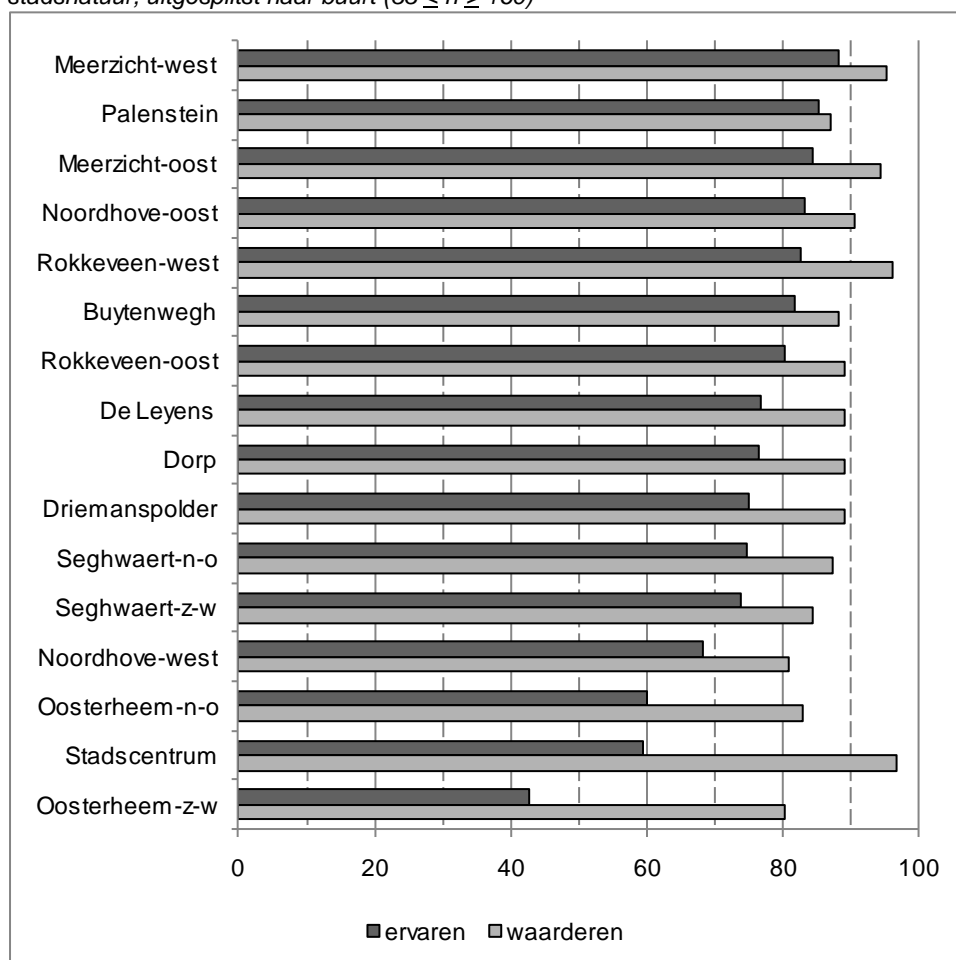
Van de respondenten *ervaart* 88% in Meerzicht west stadsnatuur. Dit is meer dan in andere wijken. In Oosterheem z-w wordt, vergeleken met de andere wijken, het minst stadsnatuur ervaren (43%).

De *waardering* van diversiteit in de eigen buurt verschilt minder per buurt. Hoogst scorende buurt is Stadscentrum, waar 97% van de respondenten zegt diversiteit van stadsnatuur te waarderen. Laagst scorende buurt is Oosterheem z-w met 80%.

Figuur 2.2 laat de ervaren stadsnatuur en de waardering van de diversiteit van de stadsnatuur per buurt zien.

Let op, door de uitsplitsing naar buurten is de n relatief klein ($33 \leq n \leq 160$). Zie verder bijlage IV, tabel 1 en tabel 2.

figuur 2.2 *ervaart men stadsnatuur in de eigen buurt en waardeert men de diversiteit van de stadsnatuur, uitgesplitst naar buurt (33 ≤ n ≤ 160)*

Zie bijlage VI voor de buurtindeling van de gemeente Zoetermeer.

Er bestaat een significant verband tussen het ervaren van stadsnatuur in de eigen buurt en de waardering van de diversiteit aan planten- en diersoorten in de eigen buurt. Zie ook bijlage V, tabel 3.

2.4 bereidheid om de eigen woonomgeving 'groen' in te richten

De gemeente Zoetermeer wil in het kader van het programma 'Duurzaam Zoetermeer' de diversiteit aan plant- en diersoorten in stand houden en als het mogelijk is vergroten. Aan de respondenten is gevraagd of men bereid is hieraan een bijdrage te leveren door bijvoorbeeld groen rond, op of aan de woning te planten, en nestgelegenheid te creëren.

Van de respondenten geeft 58% aan de tuin/het balkon en eventueel de muren/het dak van het huis al groen ingericht te hebben. Nog eens 9% zegt dit in de toekomst te willen gaan doen.

12% van de respondenten wil wel een bijdrage leveren aan de diversiteit van de stadsnatuur van Zoetermeer door de eigen woonomgeving groen in te richten maar heeft daarbij wel advies nodig. Zie tabel 2.3.

tabel 2.3 *bereidheid om woonomgeving groen in te richten*

	aantal	procent
ja, dit doe ik al	794	58,2
ja, dit ga ik in de toekomst doen	125	9,2
ja, maar ik heb daarbij wel advies nodig	169	12,4
nee	243	17,8
niet ingevuld	34	2,5
totaal	1.365	100,0

Van de 243 respondenten die hebben gezegd het huis en/of de tuin niet groen te willen inrichten, hebben 192 hiervoor een reden gegeven. De meeste mensen zien op tegen het onderhouden van het groen. Ook zijn de verwachte kosten vaak een bezwaar. Verder hebben mensen geen tuin/balkon of gewoon geen ruimte voor groen of ze hebben geen tijd. Geen interesse en het niet hebben van groene vingers is ook vaak een reden om de eigen woonomgeving niet groen in te richten. Ook vindt men groen op muren of daken, onkruid en 'beestjes' in de tuin niet altijd mooi, prettig of nodig. Verder hebben sommige mensen eerder al andere keuzes gemaakt voor de inrichting van de tuin of vinden dat het groene karakter van de stad de taak van de gemeente is.

Zie bijlage IV, tabel 3 voor een overzicht van alle genoemde redenen.

De bereidheid om de eigen woonomgeving groen in te richten hangt af van de leeftijd van de respondent, het opleidingsniveau, het soort huishouden waartoe men behoort en het netto gezinsinkomen. Zie bijlage V, tabellen 4 t/m 7.

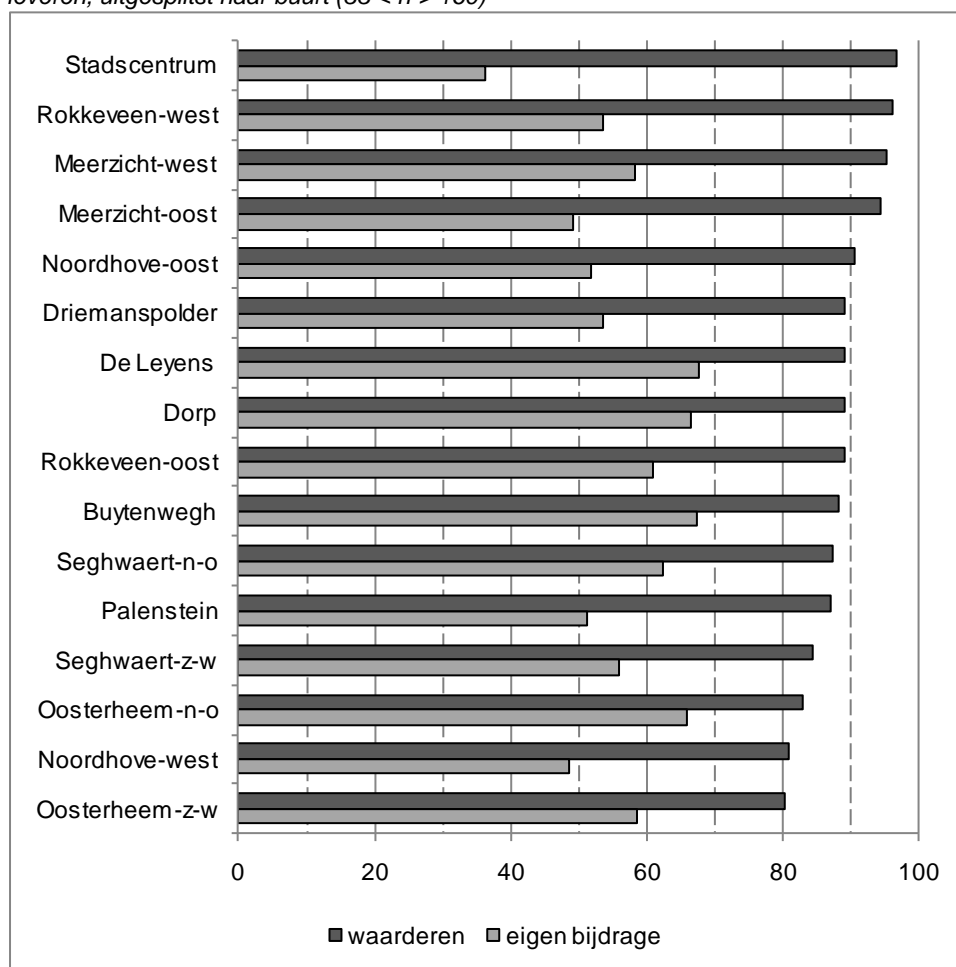
2.5 **waardering voor en bijdrage geleverd aan de diversiteit, per buurt**

Figuur 2.3 laat de percentages respondenten per buurt zien die waardering hebben (ook al in figuur 2.1) met daarbij het percentage respondenten dat heeft aangegeven al een eigen bijdrage te leveren aan deze diversiteit van de stadsnatuur (n=794).

In De Leyens is het percentage respondenten dat een bijdrage levert aan de diversiteit het hoogst (68%), in Stadscentrum is dit percentage het laagst (36%).

Let op, door de uitsplitsing naar buurten is de n relatief klein ($33 \leq n \leq 160$). Zie verder bijlage IV, tabel 4.

figuur 2.3 *waardeert men diversiteit in de eigen buurt en is men bereid hier een eigen bijdrage aan te leveren, uitgesplitst naar buurt (33 < n > 160)*

Zie bijlage VI voor de buurtindeling van de gemeente Zoetermeer.

BIJLAGE I bevolking, steekproef en respons

In de onderstaande tabellen worden de Zoetermeerse bevolking, de steekproef en de bruikbare respons van dit deelonderzoek onderling vergeleken aan de hand van de kenmerken *sekse* en *leeftijd*. Binnen de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder zijn vrouwen in de meerderheid.

Verder laat de respons een zekere oververtegenwoordiging zien voor de leeftijdsklasse *40-64 jaar*, en een ondervertegenwoordiging van de klasse *18 t/m 39 jaar*.

De verschillen zijn vergelijkbaar met die in de omnibusenquête van voorgaande jaren; een correctie door middel van weging is niet uitgevoerd.

tabel I-1 *Zoetermeerse bevolking (18+), steekproef en respons, naar sekse*

sekse		bevolking 18+ op 01-01-2009	steekproef	bruikbare respons
man	aantal	45.507	973	586
	procent	48,3	48,7	43,6
vrouw	aantal	48.711	1027	757
	procent	51,7	51,4	56,4
sekse onbekend	aantal			22
totaal		94.218	2.000	1.365

tabel I-2 *Zoetermeerse bevolking (18+), steekproef en respons, naar leeftijd in klassen*

leeftijd		bevolking 18+ op 01-01-2009	steekproef*	bruikbare respons
18 t/m 39 jaar	aantal	34.029	713	399
	procent	36,1	35,7	30,0
40 t/m 64 jaar	aantal	45.522	957	722
	procent	48,3	47,9	54,2
65+	aantal	14.667	330	210
	procent	15,6	16,5	15,8
leeftijd onbekend	aantal			34
totaal		94.218	2.000	1.365

* peildatum leeftijd is 01-09-2009

BIJLAGE II betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Betrouwbaarheidsintervallen

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de totale respons of op bepaalde categorieën daarbinnen. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar of ouder, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen.

Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid de uitkomst uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen). Het is daarbij, met behulp van statistische formules, mogelijk de grootte van een interval zodanig rond de enquête uitkomst (bijvoorbeeld rond een percentage) te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In tabel II-1 is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zou worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Voorbeelden

Enkele voorbeelden ter verduidelijking van de tabel:

- Stel dat van alle (1365) respondenten 30% opvatting A aanhangt. In werkelijkheid (dus in de totale populatie Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,6% en 32,4%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag X vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag X vertonen tussen de 46,4% en 73,6% vrouw is.

tabel II-1 Procentpunten waarmee de werkelijke percentages, uit de populatie, maximaal kunnen afwijken van die in de respons (betrouwbaarheidsinterval van 95%).

aantal respondenten	percentages in de respons				
	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8.3	11.1	12.7	13.6	13.9
100	5.9	7.8	9.0	9.6	9.8
200	4.2	5.5	6.4	6.8	6.9
300	3.4	4.5	5.2	5.5	5.7
400	2.9	3.9	4.5	4.8	4.9
500	2.6	3.5	4.0	4.3	4.4
600	2.4	3.2	3.7	3.9	4.0
700	2.2	3.0	3.4	3.6	3.7
800	2.1	2.8	3.2	3.4	3.5
900	2.0	2.6	3.0	3.2	3.3
1.000	1.9	2.5	2.8	3.0	3.1
1.100	1.8	2.4	2.7	2.9	3.0
1.200	1.7	2.3	2.6	2.8	2.8
1.300	1.6	2.2	2.5	2.7	2.7
1.365	1.6	2.1	2.4	2.6	2.7

BIJLAGE III vragenlijst

STADSNATUUR

20. Onder Stadsnatuur wordt het spontane planten- en dierenleven in de stad verstaan. Deze planten en dieren maken gebruik van de mogelijkheden die de stad biedt, zoals parken, groenstroken, tuinen, muren, daken en watergangen, maar ook puinstortplaatsen, braakliggende terreinen, gazons en composthopen.

Ervaart u deze Stadsnatuur ook in uw eigen buurt?

1. ja
 2. nee

21. Bij het begrip Stadsnatuur gaat het ook om de diversiteit aan in het wild levende plant- en diersoorten. Als groene stad beschikt Zoetermeer over een relatief hoge diversiteit aan in het wild levende plant- en diersoorten.

Waardeert u een grote diversiteit aan plant- en diersoorten in uw eigen buurt?

1. ja
 2. nee

22. Diversiteit is om meerdere redenen van belang. Zo vormt diversiteit de sleutel voor de beteugeling van plaagjes zoals een teveel aan kevers, rupsen, motjes, etc. Het programma 'Duurzaam Zoetermeer' van de gemeente wil diversiteit aan plant- en diersoorten voor Zoetermeer minimaal in stand houden maar liever nog vergroten. De hulp van burgers is daarbij essentieel. Zij kunnen helpen door bijvoorbeeld groen rond, op en aan de woning te planten en nestgelegenheid te creëren.

Bent u bereid een bijdrage te leveren aan de grote diversiteit van in het wild levende plant- en diersoorten in de stad, door uw tuin, balkon (evt. muren en dak) zo groen mogelijk in te richten?

1. ja, dit doe ik al
 2. ja, dit ga ik in de toekomst doen
 3. ja, maar ik heb daarbij wel advies nodig
 4. nee, want:

PERSOONLIJKE GEGEVENS

94. Bent u een man of een vrouw?

1. man
 2. vrouw

95. Wat is uw leeftijd?

..... jaar

96. Wat is uw hoogst voltooide opleiding?

1. geen
 2. lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)
 3. middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO-T)
 4. hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)
 5. lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)
 6. middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)
 7. hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)
 8. wetenschappelijk onderwijs
 9. anders, namelijk:
 10. weet niet

97. Verricht u momenteel betaald werk?

Ook als het maar voor enkele uren per week is of voor een korte periode)

1. ja
 2. nee → ga naar vraag 99

98. Hoeveel uur per week verricht u gewoonlijk betaald werk?

..... uur per week

99. Welke van onderstaande situaties is op u het meest van toepassing?

LET OP: het 'meest', dus slechts één hokje aankruisen.

1. werkzaam in loondienst, eigen bedrijf of praktijk
 2. werkzoekende zonder werk
 3. student of scholier
 4. werkzaam in eigen huishouding
 5. gepensioneerd, AOW'er, VUT'er, rentenier
 6. arbeidsongeschikt of invalide
 7. verricht vrijwilligerswerk
 8. iets anders, namelijk:

100. Waaruit bestaat het huishouden waartoe u behoort?

1. alleenstaande → ga naar vraag 104
 2. twee partners, zonder kind(eren) → ga naar vraag 103
 3. twee partners, met kind(eren)
 4. één-oudergezin (=één volwassene met kind(eren))
 5. anders, namelijk:

101. Wat is uw plaats in het huishouden?

- 1. één van de twee partners
- 2. hoofd van het één-oudergezin
- 3. kind
- 4. anders, namelijk:

102. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden?

..... personen

103. Hoeveel personen van uw huishouden hebben een inkomen?

..... personen

104. In welke klasse valt momenteel het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van uw huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd?

LET OP: -vakantiegeld en onregelmatige toelagen niet meerekenen.
-het gaat om niet meer dan een ruwe schatting!

- 1. minder dan € 501,-
- 2. € 501,- t/m € 1.000,-
- 3. € 1.001,- t/m € 1.500,-
- 4. € 1.501,- t/m € 2.000,-
- 5. € 2.001,- t/m € 2.500,-
- 6. € 2.501,- t/m € 3.000,-
- 7. € 3.001,- t/m € 3.500,-
- 8. € 3.501,- t/m € 4.000,-
- 9. € 4.001,- of meer
- 10. weet niet

105. Tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf vooral?

LET OP: 'vooral', dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. Nederlandse
- 2. Surinaamse
- 3. Antilliaanse/Arubaanse
- 4. Indonesische/Nederlands Indische
- 5. andere

BIJLAGE IV tellingen en toelichtingen

tabel IV-1 *ervaart u stadsnatuur in uw eigen buurt? (vraag 20) (uitgesplitst naar buurt)*

	ja (%)	nee (%)	totaal (n=100%)
Buytenwegh	81,7	18,3	71
De Leyens	76,9	23,1	121
Dorp	76,6	23,4	77
Driemanspolder	75,0	25,0	87
Meerzicht-oost	84,5	15,5	41
Meerzicht-west	88,2	11,8	47
Noordhove-oost	83,3	16,7	56
Noordhove-west	68,4	31,6	110
Oosterheem-n-o	60,0	40,0	148
Oosterheem-z-w	42,9	57,1	160
Palenstein	85,4	14,6	32
Rokkeveen-oost	80,4	19,6	104
Rokkeveen-west	82,7	17,3	110
Seghwaert-n-o	74,7	25,3	38
Seghwaert-z	74,0	26,0	54
Stadscentrum	59,4	40,6	42

tabel IV-2 *waardeert u een grote diversiteit aan plant- en diersoorten in uw eigen buurt? (vraag 21) (uitgesplitst naar buurt)*

	ja (%)	nee (%)	totaal (n=100%)
Buytenwegh	88,3	11,7	103
De Leyens	89,3	10,7	121
Dorp	89,1	10,9	46
Driemanspolder	89,3	10,7	56
Meerzicht-oost	94,4	5,6	71
Meerzicht-west	95,5	4,5	111
Noordhove-oost	90,7	9,3	54
Noordhove-west	81,1	18,9	37
Oosterheem-n-o	83,0	17,0	159
Oosterheem-z-w	80,5	19,5	41
Palenstein	87,2	12,8	39
Rokkeveen-oost	89,0	11,0	146
Rokkeveen-west	96,3	3,7	109
Seghwaert-n-o	87,4	12,6	87
Seghwaert-z-w	84,6	15,4	78
Stadscentrum	96,8	3,2	31

tabel IV-3 *bent u bereid een bijdrage te leveren aan de diversiteit van de stadsnatuur, door uw woonomgeving groen in te richten? (vraag 22) antwoordcategorie nee, want ...*

-
- Al dat groen moet ook regelmatig onderhouden worden en daar heb ik geen tijd voor.
 - Als alleenstaande red ik het niet om in te richten/bij te houden.
 - Dit vraagt onderhoud.
 - Geeft onderhoud (niet handig i.v.m. tijdgebrek)
 - Geen tijd daarvoor, onderhoud kost tijd.
 - Geen tijd en zin m.b.t. onderhoud.
 - Geen tijd om bij te houden
 - Geen tijd voor en houden tuin liever onderhoudsvrij.
 - Geen tijd.
 - Heb geen tijd voor het onderhoud.
 - Ik heb er geen tijd voor om het te onderhouden.
 - Ik heb geen tijd voor het onderhoud.
 - Ik hou van weinig onderhoud en strak.
 - Ik kan het niet onderhouden.
 - Ik wil het onderhoud makkelijker maken i.v.m. mijn leeftijd.
 - Korte tijd om bij te houden.
 - Moet je verzorgen
 - Onderhoudsvrij is niet groen.
 - Te weinig tijd voor onderhoud.
 - Teveel gedoe.
 - Teveel onderhoud.
 - Tuinen thans zo onderhoudsvriendelijk mogelijk ingericht.
 - Alleen AOW
 - Ik betaal al genoeg.
 - Daar is echt wel geld voor bij de gemeente(belasting).
 - Dat vergt een eigen investering.
 - Dit is al betaald (belasting)
 - Geen geld leven is te duur maar wil wel.
 - Geen geld, student.
 - Heb me eigen kosten.
 - Het gezin moet zelf rondkomen met onze uitkering. Maar als er de mogelijkheid was dan zouden we in de toekomst hier rekening mee gehouden hebben.
 - Hier zitten teveel kosten aan verbonden.
 - Ik doe al het een en ander in mijn voor en achtertuin. Dat kost mij al meer dan genoeg inspanning.
 - Ik heb al genoeg kosten.
 - Ik heb een uitkering en dat is niet genoeg voor me.
 - Ik heb geen geld
 - Ik heb het geld er niet voor.
 - Ik kan net niet missen
 - Inkomen laat niet toe.
 - Kost geld.
 - Koste te veel en ben bijna nooit thuis.
 - Kosten.
 - Mijn geld gaat niet groeien aan de boom.
 - We betalen al genoeg aan gemeente Zoetermeer.
 - Wie gaat dat betalen, veel onderhoud.
 - Wij betalen al genoeg.
 - Geen balkon aanwezig.
 - Geen balkon geen tuin
 - Geen huis en tuin voor.
 - Geen tijd/voorzieningen/plaats.
 - Geen tuin.
 - Helaas woon ik in een flat.
 - Ik ben woonachtig op 6e etage zonder balkon.
 - Ik heb geen tuin en geen balkon.
 - Ik heb geen tuin of balkon.
 - Ik heb geen, ik wil geen bijdrage geven.
 - Ik woon 1ste etage en geen balkon.
 - Ik woon in een flat.
 - Ik woon in flat

- Ik woon te hoog.
- Niet mogelijk in mijn appartement.
- Wij hebben helaas geen balkon/tuin/terras etc. om het te plaatsen.
- Woon in een flat.
- Alles gaat dood op mijn balkon i.v.m. hitte.
- Alles waait van balkon af.
- Door balkon op zuiden moet iedere dag water gegeven worden en dat vergeet ik, zou het wel willen.
- Een smal balkon en er mogen geen bloembakken aan balustrade.
- Ik beschik over een heel klein balkon.
- Ik heb een hele kleine tuin.
- Ik heb een klein balkon.
- Ik heb een loggia (balkon).
- Ik heb geen tuin en slechts een klein balkon.
- Ik heb geen tuin, alleen beperkte mogelijkheid op het balkon.
- Klein balkon + onderhoud.
- Ons balkon is te klein.
- Te weinig plek op het balkon.
- Tuin te klein.
- Vind mijn appartement daarvoor niet geschikt.
- We kunnen niks kwijt
- De vrijwilliger bij sportvereniging blijft er weinig tijd over.
- Geen zin in en tijd.
- Ik heb geen tijd.
- Ik heb daar geen tijd en zin voor.
- Ik heb er geen tijd voor.
- Ik heb geen tijd.
- Ik heb veel andere dingen te doen (Dus geen tijd).
- Te drukke werkzaamheden.
- Te veel werk.
- We zijn nogal eens op vakantie.
- Geen interesse
- Geen interesse voor tuinieren.
- Geen interesse.
- Geen zin in en tijd.
- Hebben wij geen interesse in.
- Het groen waar ik van hou niet past in Zoetermeer.
- Ik hou niet van tuinieren.
- Ik heb geen interesse.
- Ik hou niet van planten.
- Ik hou niet van tuinieren.
- Mijn balkon hoeft geen oase te wanden.
- Wil ik niet.
- Heb geen "groene vingers".
- Heb geen groene vingers.
- Help niet zo van die groene vingers.
- Ik ben daar niet handig in.
- Ik heb geen groene vingers
- Niet toe in staat.
- Dat hoeft ik niet, wij zijn te oud.
- Gezien mijn leeftijd
- Ik ben 92 jaar.
- Ik ben invalide.
- Ik ben oud.
- Ik heb een fysieke beperking.
- Lichamelijk ongeschikt.
- Op mijn leeftijd teveel werk.
- Oud.
- Te hoge leeftijd.
- Vanwege mijn leeftijd(87) kan ik dit niet aan.
- Vanwege mijn leeftijd (76 jaar)
- Wij zijn te oud, 80+.
- Als die er zijn heb ik geen belang bij.

- Als er behoefte is aan natuur, dan zoeken deze op.
- Dit houdt in dat we tegen veel onkruid aankijken
- Diversiteit in omgeving voldoende.
- Geen behoefte aan
- Ik hou niet van groen op muren en daken.
- Ik vind het niet nodig.
- Ik vind het wel goed zo.
- Ik wil geen groen op mijn dak, muur enz.
- Vind wild groei niet mooi.
- Wild levende plant is m.i. onkruid, dat wil ik niet in mijn tuin.
- Bestrating pas gerealiseerd.
- Heb mijn tuin al ingericht met groene bakken en haag.
- Het is goed zo.
- Ik heb alles tegels en een grote vijver.
- Ik richt de tuin in zoals ik het mooi vind, en let daarbij niet op spontane planten en dieren.
- Ik vind mijn tuin al goed genoeg, qua groen. Het kan altijd meer, maar voorlopig niet.
- Ik wil zelf bepalen hoe ik mijn tuin inricht.
- Mijn hele tuin is al betegeld, dus er is niet veel groen.
- Net omgezet naar terrassen met mobiele beplanting.
- Dat geeft alleen meer ongedierte?
- Ik bemerk dat deze dieren ook het huis bezoeken wat erg vervelend is.
- Ik ben bang voor dieren, ik zie al genoeg groen om me heen.
- Ik haat die beestjes en van de boom voor mijn huis heb ik al div. beesten in mijn huis !!!!.
- Ik wil niet zo veel beestjes en planten rond mij huis hebben.
- Plaagjes van motjes niet leuk.
- Rupsen en andere insecten vind ik griezelig.
- Mijn tuin is voornamelijk een speelplek.
- Onze tuin moet kindvriendelijk blijven (prio. nr1).
- Ruimtegebrek, kinderspeelruimte.
- We hebben de tuin die we hebben hard nodig met zijn 6en.
- Dit is een taak v.d. overheid zoals de totale infrastructuur.
- Door de gemeente.
- Ik betaal al belasting genoeg.
- Ik betaal gem. belasting.
- Ik betaal toch milieuheffing of niet??
- Ik vind dat de gemeente dat moet doen.
- Ik vind dat dit valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.
- Is taak gemeente, desnoods via Belastingen.
- Allergie
- Dit doe ik al!
- Dit heb ik al 3 jaar gedaan bij het Kortlandpad.
- Een tuin moet ook praktisch zijn.
- Ik ben allergisch daar voor.
- Ik ga verhuizen.
- Ik moest de klimop van mijn hoekwoning weghalen van Vidomus, hij was prachtig.
- Ik woon bij mijn ouders.
- Ik woon in een flat 's zomers heb ik wel bloemetjes op de galerij.
- Ik woon niet op mezelf
- Ik woon op een hoekhuis bossages zijn niet onderhouden, daar ik het zelf doe. Het is een oerwoud!!!.
- In het wild levende planten geen behoefte.
- Mijn tuin heeft niks met de gemeente te maken.
- Moet altijd toestemming vragen bij gemeente of vergunning kopen.
- Tuin is van mijn ouders.
- Van Vidomes mogen geen bloembakken aan het rek van de galerij.
- Vind het prettig op de muren en daken.
- Vindt kwaliteit van genoemde zaken ernstig onvoldoende, goedkoop, het ziet er niet uit.
- Zo net het geen bijdrage wordt.
- Blabla
- Geen commentaar.
- Geen mening
- Geen mening.
- Geen uitleg.

tabel IV-4 *bent u bereid een bijdrage te leveren aan de diversiteit van de stadsnatuur, door uw woonomgeving groen in te richten? (vraag 22) (uitgesplitst naar buurt)*

	ja, doe ik al	ja, ga ik doen	ja, advies nodig	nee, want*	totaal (n=100%)
Buytenwegh	67,3	6,9	6,9	18,8	101
De Leyens	67,8	5,9	11,9	14,4	118
Dorp	66,7	12,5	10,4	10,4	48
Driemanspolder	53,6	7,1	12,5	26,8	56
Meerzicht-oost	49,3	13,0	14,5	23,2	69
Meerzicht-west	58,2	6,4	17,3	18,2	110
Noordhove-oost	51,9	5,8	17,3	25,0	52
Noordhove-west	48,6	8,1	24,3	18,9	37
Oosterheem-n-o	66,0	8,3	7,1	18,6	156
Oosterheem-z-w	58,5	12,2	9,8	19,5	41
Palenstein	51,3	17,9	10,3	20,5	39
Rokkeveen-oost	60,8	10,5	14,0	14,7	143
Rokkeveen-west	53,8	11,3	12,3	22,6	106
Seghwaert-n-o	62,4	7,1	16,5	14,1	85
Seghwaert-z-w	55,8	10,4	15,6	18,2	77
Stadscentrum	36,4	24,2	18,2	21,2	33

BIJLAGE V Extra kruistabellen

tabel V-1 *Ervaren stadsnatuur per wijk*

		Centrum	Meerzicht	Buytenwegh/ de Leyens	Seghwaert	Noordhove	Rokkeveen	Oosterheem	total
ja	aantal	132	157	178	122	71	210	114	984
	% binnen 'wijk'	75,0%	86,7%	79,1%	74,4%	77,2%	81,4%	56,4%	75,8%
nee	aantal	44	24	47	42	21	48	88	314
	% binnen 'wijk'	25,0%	13,3%	20,9%	25,6%	22,8%	18,6%	43,6%	24,2%
total	aantal	176	181	225	164	92	258	202	1298
	% binnen 'wijk'	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

tabel V-2 *Waardering voor diversiteit planten- en diersoorten per wijk*

		Centrum	Meerzicht	Buytenwegh/ de Leyens	Seghwaert	Noordhove	Rokkeveen	Oosterheem	total
ja	aantal	155	173	199	142	79	235	165	1148
	% binnen 'wijk'	90,1%	95,1%	88,8%	86,1%	86,8%	92,2%	82,5%	89,1%
nee	aantal	17	9	25	23	12	20	35	141
	% binnen 'wijk'	9,9%	4,9%	11,2%	13,9%	13,2%	7,8%	17,5%	10,9%
total	aantal	172	182	224	165	91	255	200	1289
	% binnen 'wijk'	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

tabel V-3 *Ervaren stadsnatuur en waarden diversiteit aan planten- en diersoorten*

		waardeert grote diversiteit in eigen buurt?		total	
		ja	nee		
ervaart stadsnatuur in eigen buurt?	ja	aantal	977	54	1031
		% binnen 'waardeert grote diversiteit in eigen buurt?'	81,3%	38,0%	76,8%
	nee	aantal	224	88	312
		% binnen 'waardeert grote diversiteit in eigen buurt?'	18,7%	62,0%	23,2%
total		aantal	1201	142	1343
		% binnen 'waardeert grote diversiteit in eigen buurt?'	100,0%	100,0%	100,0%

tabel V-4 bereid een groene bijdrage te leveren per leeftijdsgroep

		18 t/m 29	30 t/m 39	40 t/m 49	50 en ouder	total
ja, doe ik al	aantal	81	113	152	438	784
	% binnen 'welke leeftijd heeft men?'	43,8%	54,6%	58,7%	67,5%	60,3%
ja, ga ik doen	aantal	39	16	16	53	124
	% binnen 'welke leeftijd heeft men?'	21,1%	7,7%	6,2%	8,2%	9,5%
ja, advies nodig	aantal	24	40	46	50	160
	% binnen 'welke leeftijd heeft men?'	13,0%	19,3%	17,8%	7,7%	12,3%
nee	aantal	41	38	45	108	232
	% binnen 'welke leeftijd heeft men?'	22,2%	18,4%	17,4%	16,6%	17,8%
total	aantal	185	207	259	649	1300
	% binnen 'welke leeftijd heeft men?'	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

tabel V-5 bereid een groene bijdrage te leveren per opleidingsniveau

		laag	midden	hoog	anders	total
ja, doe ik al	aantal	247	265	243	27	782
	% binnen 'wat is de hoogst voltooide opleiding?'	60,0%	60,5%	63,1%	39,7%	60,0%
ja, ga ik doen	aantal	39	42	34	8	123
	% binnen 'wat is de hoogst voltooide opleiding?'	9,5%	9,6%	8,8%	11,8%	9,4%
ja, advies nodig	aantal	42	53	59	9	163
	% binnen 'wat is de hoogst voltooide opleiding?'	10,2%	12,1%	15,3%	13,2%	12,5%
nee	aantal	84	78	49	24	235
	% binnen 'wat is de hoogst voltooide opleiding?'	20,4%	17,8%	12,7%	35,3%	18,0%
total	aantal	412	438	385	68	1303
	% binnen 'wat is de hoogst voltooide opleiding?'	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

tabel V-6 bereid een groene bijdrage te leveren per type huishouden

		alleenstaande	2 partn., geen kind(eren)	2 partn., met kind(eren)	1-oudergezin	total
ja, doe ik al	aantal	87	289	351	44	771
	% binnen 'waaruit bestaat het huishouden?'	47,8%	66,9%	60,5%	49,4%	60,1%
ja, ga ik doen	aantal	26	43	45	9	123
	% binnen 'waaruit bestaat het huishouden?'	14,3%	10,0%	7,8%	10,1%	9,6%
ja, advies nodig	aantal	27	37	79	18	161
	% binnen 'waaruit bestaat het huishouden?'	14,8%	8,6%	13,6%	20,2%	12,5%
nee	aantal	42	63	105	18	228
	% binnen 'waaruit bestaat het huishouden?'	23,1%	14,6%	18,1%	20,2%	17,8%
total	aantal	182	432	580	89	1283
	% binnen 'waaruit bestaat het huishouden?'	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

tabel V-7 bereid een groene bijdrage te leveren per inkomensgroep

		tot 1.000	1.000 tot 2000	2.001 tot 3000	3.001 tot 4000	4.001 of meer	total
ja, doe ik al	aantal	25	137	184	185	104	635
	% binnen 'inkomen'	43,9%	52,9%	58,8%	66,1%	67,5%	59,7%
ja, ga ik doen	aantal	7	27	35	22	5	96
	% binnen 'inkomen'	12,3%	10,4%	11,2%	7,9%	3,2%	9,0%
ja, advies nodig	aantal	7	37	40	37	28	149
	% binnen 'inkomen'	12,3%	14,3%	12,8%	13,2%	18,2%	14,0%
nee	aantal	18	58	54	36	17	183
	% binnen 'inkomen'	31,6%	22,4%	17,3%	12,9%	11,0%	17,2%
total	aantal	57	259	313	280	154	1063
	% binnen 'inkomen'	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

BIJLAGE VI Buurtindeling gemeente Zoetermeer